

El silenci de l'olivera

Sembla que la primavera és l'estació de l'any en què l'esquerra és més propensa a protagonitzar tot tipus de convulsions. El maig del 68 en seria l'exemple més florit, però també, a l'altre cantó, l'anomenada primavera de Praga. Dos episodis que representen les dues cares que sovint han acompanyat l'esquerra: mentre a París es clamava per la imaginació, la utopia i unes quantes il·lusions més, a Praga, els tancs de l'ortodòxia s'encarregaven d'esclafar qualsevol temptativa de donar un rostre humà al socialisme. Tancs de realitat contra la il·lusió reformadora.

L'esquerra catalana també ha viscut la seva primavera particular, menys florida que la parisenca i, de moment també, menys tràgica que la txeca. La idea de començar a parlar d'una futura confluència de l'espai polític progressista del Principat ha generat tants adeptes com detractors. Curiosament, els qui en les últimes setmanes han imaginat un futur diferent per l'esquerra han vist que les principals reticències a les seves propostes no venien de la vorera de la dreta, com teòricament es podria esperar, sinó que provenien de la vorera de l'esquerra, i concretament, des de dins de casa. Destaca en aquesta línia una resposta conservadora, sorgida de determinats sectors dels partits, poc interessats en modificacions de l'*statu quo* orgànic vigent per no haver de repartir protagonismes o simplement per por de perdre influència. Però també hi ha altres reticències, que sorgeixien del dubte sobre la voluntat real d'alguns dirigents polítics de dur a terme aquesta proposta, més enllà de les declaracions de bones intencions primaverals.

Malgrat tot això, l'ombra de l'olivera italiana, projectada sobre el mapa polític català, ha tingut un efecte evident: aixecar polseguera. Ha tret pols al debat entre unes esquerres que tradicionalment vivien entre el conformisme i la impotència la seva fragmentació davant un nacionalisme majoritari, cohesionat al voltant de l'arbre de CiU, que és l'únic experiment botànic unitari que ha funcionat fins ara en la política catalana, tant

en primavera com en tardor. De fet, fer llenya de l'arbre convergent sembla ara per ara un dels objectius que més cohesiona però no impedeix que s'evidenciïn determinades limitacions en el debat.

Entre les formacions de l'esquerra catalana hi ha un primer terreny de consens sobre la necessitat d'avançar des de l'esquerra cap al centre, per conquerir l'espai electoral que se situa al mig de l'eix progressisme-conservadorisme. Aquest espai electoral, decidit per configurar majories, estaria avui en mans de CiU. Però

aquest no és l'únic eix sobre el qual es desplaça la política catalana. Les coordenades de la política catalana es mesuren també per un segon eix: el que va des de l'espanyolisme fins a l'independentisme. L'eix de la qüestió nacional, el que modula la relació entre Catalunya i Espanya. Sobre cap a on ha de moure's l'esquerra en aquest eix no hi ha propostes. De fet, només hi ha silenci. No s'ha sentit dir res, segurament per no trencar de manera prematura la il·lusió del consens. Només ERC ha parlat en aquest sentit de la necessitat de trobar un "mínim comú denominador" sobre la ubicació en aquest segon eix, però sense precisar on s'ha de situar aquest mínim. Alguns parlen tímidament d'obrir-se cap a l'incert "centre catalanista",

sense concretar més.

El debat sobre la unitat de les esquerres té en el tema de la qüestió nacional un dels silencis més significatius i també més inquietants. En aquest àmbit, trontolla d'una forma manifesta. Fins ara cap dels actors rellevants de l'esquerra s'ha mogut en aquest terreny fora del seu paper ja conegut fins ara. No hi ha novetats en el guió. Com tampoc no hi ha novetats en el guió de la relació entre l'esquerra catalana i l'esquerra estatal. La franja majoritària de l'esquerra continua políticament i organitzativament immersa en els seus referents estatals, sense que es detectin símptomes de canvi. De moment, l'olivera sap que vol fer ombra fins al centre, però encara no sap l'alçada que vol assolir ni la profunditat que han de tenir les seves arrels. I la primavera s'acaba... ■

PERE MARTI

"El debat sobre la unitat de les esquerres té en la qüestió nacional un dels silencis més significatius i també més inquietants. En aquest àmbit, trontolla d'una forma manifesta."